

یافته های نو در روان شناسی

سال ششم. شماره ۱۹. تابستان ۱۳۹۰

صفحات مقاله: ۱۲۷-۱۱۳

تاریخ وصول: ۱۳۹۰/۲/۲۸ - تاریخ پذیرش: ۱۳۹۰/۹/۱

رابطه ویژگیهای شخصیتی نوجوانان و اعتیاد آنان به اینترنت

دکتر زینب خانجانی*

سعیده اکبری**

چکیده

پژوهش حاضر با هدف تعیین رابطه پنج عامل شخصیتی نوجوانان دبیرستانی با اعتیاد آنها به اینترنت در شهر تبریز انجام گرفته شده است. به همین منظور از میان دانش آموزان دبیرستانی نواحی پنجگانه تبریز ۳۸۴ نفر به روش تصادفی چندمرحله ای انتخاب گردیدند. به منظور جمع آوری داده ها از پرسشنامه های استاندارد شخصیتی نئو فرم کوتاه و اعتیاد اینترنتی یانگ استفاده شد. نتایج تحقیق نشان داد که از بین پنج عامل شخصیتی عامل روان نژندگرایی با اعتیاد به اینترنت رابطه مثبت و معنی دار و بین عامل باوجدان بودن، دلپذیر بودن و برون گرایی رابطه منفی با اعتیاد به اینترنت وجود دارد و بین انعطاف پذیری با اعتیاد به اینترنت رابطه وجود ندارد. همچنین نتایج حاصل از رگرسیون نشان داد که عامل های شخصیتی دلپذیر بودن، باوجدان بودن و عامل های شخصیتی روان نژندگرایی، برون گرایی و انعطاف پذیری با اعتیاد به اینترنت رابطه ندارند.

واژه‌های کلیدی: اعتیاد به اینترنت، شخصیت، نوجوان

* دانشگاه آزاد اسلامی، واحد تبریز، استاد مدعو گروه روان شناسی، تبریز، ایران
** دانشگاه آزاد اسلامی، واحد تبریز، دانشجوی کارشناسی ارشد روان شناسی، تبریز، ایران

مقدمه

اینترنت^۱ به عنوان یکی از ابعاد نوپای این فن آوریهای جدید جهان معاصر، نقش به سزایی در تغییر و تحول زندگی افراد جامعه دارد. بودن در فضای مجازی اینترنت به کاربران فرصت های بی شماری می دهد و به هر اندازه که این فرصت ها و خشنودی های ناشی از استفاده اینترنت افزایش یابد، کاربران بیشتر به سمت این پدیده نوین سوق خواهند یافت.

طبق گزارشی که پایگاه اینترنتی^۲ در فوریه ۲۰۰۵ منتشر کرده است آمار کاربران اینترنت در خاورمیانه نزدیک به ۱۷/۵ میلیون نفر است و ایران با ۴/۸ میلیون نفر کاربر، رتبه اول را در خاورمیانه داراست (۲۷/۷ درصد) همین گزارش حاکی است که آمار کاربران ایرانی نسبت به دسامبر ۲۰۰۰ بالغ بر ۱۸/۲۰ درصد رشد داشته است (حاحیلی، ۱۳۸۳).

با وجود مزایای گسترده ی اینترنت، قانون گذاران و مسئولین امور آموزشی به وجود آمدن تاثیرات منفی آن، بخصوص استفاده ی افراطی از اینترنت، مسایل و مشکلات فیزیکی و روانشناختی مرتبط، و عواقب زیانبار آن بر افراد قابل ملاحظه ای را هشدار داده اند (برنر^۳، ۱۹۹۶، ۱۹۹۷، ایگر^۴ و راتبرگ^۵، ۱۹۹۶، گرینفیلد^۶، ۲۰۰۰، گریفیتس^۷، ۱۹۹۸، کروت^۸، پاترسون^۹، لوند مارک^{۱۰}، کیسلر^{۱۱}، موکوپادها یا^{۱۲} و شرلیز^{۱۳}، ۱۹۹۸، یونگ^{۱۴}، ۱۹۹۶، B، ۱۹۹۷، به نقل از لین^{۱۵} و تسایی^{۱۶}، ۲۰۰۲) این مطالعات که روشهای کمی و کیفی را برای تشخیص معتادان به اینترنت مطابق داده اند، گاه از اصطلاحاتی مثل وابستگی به اینترنت، معتادان به فن آوری، استفاده کنندگان مشکل دار اینترنت، یا استفاده کنندگان پاتولوژیک اینترنت استفاده کرده اند (لین و تسایی، ۲۰۰۲).

اعتیاد اینترنتی^{۱۷} اصطلاح وسیعی است که تنوع گسترده ای از رفتارها و مشکلات مربوط به کنترل وسواس و انگیزش را در بر می گیرد. مانند تمامی انواع اعتیادهای دیگر، اعتیاد اینترنتی نوعی اختلال و بی نظمی روانی-اجتماعی با مشخصه هایی چون عمل (نیاز به افزایش زمان لازم برای کسب مطلوبیت برابر با زمان های اولیه استفاده)، علایم کناره گیری (به ویژه اضطراب، بی حوصلگی)، اختلالات عاطفی

1. internet
2. internet world stats
3. Brenner
4. Egger
5. Rauterberg
6. Greenfield
7. Griffiths
8. Kraut
9. Patterson
10. Lund mark
11. Kiesler
12. Mukophyay
13. Scherlis
14. Young
15. Lin
16. Tsai
17. Internet addiction

(افسردگی، تند خویی، بد خلقی) و از هم گسیختگی روابط و مناسبات اجتماعی (کاهش و یا فقدان روابط اجتماعی به لحاظ کمی یا کیفی) است (امیدوار و صارمی، ۱۳۸۱). اساساً مسئله اصلی این است که چرا برخی افراد به اینترنت وابسته می شوند و این وابستگی شکل اعتیاد به خود می گیرد. چه چیزهایی فرد را در برابر این اختلال، مستعد و آسیب پذیر می سازد.

به نظر میرسد که یکی از عواملی که میتواند در وابستگی به اینترنت نقش داشته باشد ویژگی های شخصیتی باشند. ویژگی های شخصیتی، صفات پایداری هستند که از موقعیتی به موقعیت دیگر چندان تغییر نمی کنند. آنها گرایشهای باثبات و بادوام پاسخدهی به شیوه یکسان به محرکهای مختلف می باشند و می توانند، پیش بینی کننده رفتار فرد در موقعیت های مختلف باشند (شولتز^۱ و شولتز، ۱۳۸۸). این ویژگی ها می توانند فرد را در برابر برخی اختلالات آسیب پذیر سازند. نظریه پنج عاملی شخصیت امروزه یکی از جامع ترین نظریات در عرصه مطالعه شخصیت می باشد که متشکل از پنج عامل بزرگ شخصیتی روان نژند گرایی^۲، برون گرایی^۳، با وجدان بودن^۴، انعطاف پذیری^۵ و خوشایندی^۶ است. به لحاظ نظری بین عامل روان نژند گرایی و اعتیاد به اینترنت، فصول مشترک و همپوشی زیادی وجود دارد، در حالی که بین سازه های نظری برون گرایی و با وجدان بودن از یک طرف و اعتیاد اینترنتی از طرف دیگر، تباین و تضاد دیده می شود (یانگ و راجر^۷، ۱۹۹۸).

در رابطه با شخصیت افرادی که بازیهای کامپیوتری انجام می دهند، گریفیتس^۸ و دنستر^۹ (۱۹۹۵) افرادی را با تجربه شخصیتی نوع A که در مقابل تحریکات بازیهای کامپیوتری عکس العملهای روانشناختی شدیدتر نشان می دهند، یافتند. برخی از مشخصه های شخصیتی ممکن است پیش بینی کننده کاربرد اینترنتی باشد. برای مثال می توان گفت که افرادی که از باز بودن بالایی برخوردارند با روش کنجکاوانه و تمایل آنها به ماجراجویی، ممکن است فعالیت اینترنتی به عنوان فرصتی برای جست و جوی تازگی، برای آنها جذاب باشد (مک کری^{۱۰}، ۱۹۸۶).

افرادی که از توافق بالایی برخوردارند اغلب به عنوان همراهان بسیار خوب و آسان در نظر گرفته می شوند. برخی مواقع با فرض ماهیت خصومت آمیز اینترنت، ممکن است آن را برای این افراد بسیار جذاب سازد و ایجاد دوستی اینترنتی را برای آنها تسهیل نماید (جوینسون^{۱۱}، ۱۹۹۸، به نقل از ویکرت و همکاران، ۲۰۰۲).

همچنین افرادی که از برون گرایی بالایی برخوردارند تمایل دارند اجتماعی تر باشند و برای تحریک

1. Schultz
2. Neuroticism
3. Extroversion
4. Conscientiousness
5. Openness
6. Agreeableness
7. Young & Rodgers
8. Griffiths
9. Dancaster
10. McCrae
11. Joinson

کردن محیط جذب می شوند. این تمایل ممکن است فرد برونگرا را تحت تاثیر قرار دهد تا برای جست و جوی مطالب جدید و هیجان برانگیز به اینترنت برود. در همان مطالعه، یک رابطه منفی بین برون گرایی و فعالیت های اینترنتی اجتماعی سنتی یافت گردید (برای مثال، ملاقات در اتاقهای گفتگو و شرکت در گروههای بحث). در نهایت ثابت شده است که افرادی که دارای نورو تیسیم بالایی می باشند، سطوح پایین تری از کاربرد اینترنت را گزارش می کنند (تیوتن و بوسنجاک^۱، ۲۰۰۱، به نقل از ویکرت و همکاران، ۲۰۰۲).

گلدبرگ اختلال اعتیاد به اینترنت را نوعی اختلال رفتاری که به عنوان مکانیسم مواجهه مورد استفاده قرار می گیرد و از معیارهای وابستگی به مواد DSM-IV (۱۹۹۵) گرفته شده است، می داند (سول^۲، شل^۳، کلین^۴، ۲۰۰۳).

علت کلیدی در اینترنت و موضوعات وابسته به آن تقویتی است که فرد دریافت می کند. اولین باری که فرد با اینترنت تجربه پیدا می کند با پاسخ های آن مورد تقویت قرار می گیرد و باعث ادامه آن فعالیت می شود، سپس به اجرای آن فعالیت برای بدست آوردن همان پاسخ ها شرطی می شود. این نوع شرطی سازی ممکن است به جنبه های وابسته به آن، مثلاً صدای رایانه، احساس لمس صفحه کلید و مانند آن نیز گسترش یابد. این تقویت کننده های ثانویه نیز به نوبه خود به عنوان نشانه ای برای رشد نشانگان اعتیاد و حفظ نشانگان همراه آن عمل می کنند.

در نظریه شناختی^۵ «اختلال اعتیاد به اینترنت» برآمده از شناخت های معیوب و یا پردازش معیوب شناختی است و درمان آن مبتنی بر تصحیح فرایند شناخت های معیوب است (دیویس، ۲۰۰۱؛ بک، ۱۹۹۵؛ یانگ، ۱۹۹۹).

از دیدگاه رفتاری-شناختی نشانه های اختلال اعتیاد به اینترنت شامل افکار و سواسی درباره اینترنت، کنترل تکانه ضعیف، ناتوانی در متوقف کردن استفاده از اینترنت و مهم تر از همه این باور است که اینترنت تنها دوست فرد است. علاوه بر این در موقعی که تماس برقرار نیست به فکر اینترنت بودن، بار آینده تماس گرفتن را پیش بینی کردن و صرف مخارج زیاد درباره اینترنت و کارهای مربوط به آن نیز نشانه های دیگر این اختلال هستند. مشکل عمده دیگر جدا کردن فرد از دوستان خود به نفع دوستان اینترنتی است و در نهایت نوعی احساس گناه، درباره استفاده از اینترنت و دروغ گفتن به دوستان درباره وقت صرف شده و به صورت سری نگهداشتن آن نشانه های دیگر این اختلال هستند. این افراد در حالیکه می دانند کارشان از نظر اجتماعی مورد پسند نیست، نمی توانند آن را متوقف کنند چرا که خود به خود به خودارزشی کمتر و در نتیجه نشانه های بیشتر می انجامد.

در زمینه سبب شناسی اعتیاد به اینترنت از دیدگاه رویکرد شناختی-رفتاری، اعتقاد بر این است که اختلال از مشکل شناختی فرد همراه با رفتارهایی که یا پاسخ غیر سازشی را حفظ می کند یا شدت آن

1. Tuten & Bosnjak
2. Soule LC
3. Shell LW
4. Kleen Ba
5. Cognitive Theory

را افزایش می دهد، ناشی می شود. به نظر دیویس (۱۹۹۹) اگر چه نشانه های مسلط، اختلال عاطفی و رفتاری است اما نشانه های شناختی در واقع تأثیر فراوانی دارند و می توانند نشانه های رفتاری و عاطفی را ایجاد نمایند نه برعکس. بنابراین برخلاف تحقیقات قبلی که بر روی اجزاء رفتاری (یانگ، ۱۹۹۶) و پیامدهای منفی در زندگی روزمره (دیویس و همکاران، ۱۹۹۹) تأکید داشتند، این عوامل که مشابه آن در افسردگی نیز وجود دارد نوعی رفتار سبک شناختی تکراری، احساس خود-آگاهی، خودارزشی پایین، سبک شناختی، افسرده خوئی، عزت نفس پایین و اضطراب اجتماعی است.

نظریه روان تحلیلی اعتیاد را در آسیب های دوره کودکی و در ارتباط با صفات شخصیتی معین با اختلالات دیگر و آمادگی های روان شناختی ارثی در نظر می گیرد (سو^۱ و سو، ۱۹۹۴). مثلاً استرس می تواند به عنوان یکی از عوامل مهم در این زمینه در نظر گرفته شود.

هر مدلی برای سازمان دادن به تفاوت های فردی دارای چیزی شبیه به پنج بُعد شخصیت خواهد بود. علاوه بر این پنج بُعد بزرگ درجه بندی شده می تواند چارچوبی برای خیلی از مباحث تئوریک درباره مفاهیم شخصیت باشد، از جمله شامل نظرات کتل^۲، نورمن^۳، آیزنک^۴ و ازگد^۵ و همکاران باشد (نقل از گروسی، ۱۳۸۰).

دو رویکرد عمده در کشف شکل کنونی پنج عامل بزرگ شخصیت، یکی رویکرد گلدبرگ بوده است که با تحلیل عاملی صفات مربوط به شخصیت در فرهنگ لغات زبان های طبیعی به کار پرداخته است (گلدبرگ، ۱۹۹۲) و دیگری رویکرد کاستا و مک کرا می باشد که به تحلیل عاملی انواعی از پرسشنامه های شخصیت پرداخته اند. این دو مدل از لحاظ تجربی و شواهدی که دارند بسیار به هم نزدیک اند اما از حیث مفهومی و نظری متفاوت می باشند، از جنبه مبنای نظری، مدل گلدبرگ بر فرضیه لغوی مبتنی است. بر اساس این فرضیه، اساسی ترین و اجتماعی ترین تفاوت های فردی، در طول تاریخ در قالب اصطلاحات و صفات شخصیتی در زبان های طبیعی کد گذاری شده است. در مقابل مدل کاستا و مک کرا بر پایه هایی نظری تکیه دارد که بنابر آنها، صفات شخصیت در مدلی جامع از علل و زمینه های ژنتیک و محیطی جای می گیرد، در نتیجه این تفاوت های نظری، عامل ها و مولفه ها در مدل گلدبرگ خاصیت فنوتیپی دارند و فاقد نقش علی و تبیینی هستند، برخلاف مدل کاستا و مک کرا که برای آنها خاصیت زیستی - اجتماعی قائل است و آنها را تبیین کننده رفتار می داند (پروین و جان^۶، ۱۳۸۱).

عامل های پنج گانه آزمون شخصیت NEO-PI-R عبارتند از:

الف) روان نژند گرایی ب) برون گرایی ج) انعطاف پذیری نسبت به تجربه د) دلبپذیر بودن یا خوشایندی ه) با وجدان بودن یا مسئولیت پذیری.

اخیراً گلدبرگ فرم استاندارد را برای پنج عامل بزرگ آماده نموده است که نمرات این تست در

1. Sue
2. Kattel
3. Ayzeng
4. Guilford
5. Osgood
6. Pervin & John

سطح بالایی با نمرات پرسشنامه ی شخصیتی پنج عاملی (NEO) تمایلات روان نژندی، برون گرایی و انعطاف پذیری مک کری و کوستا (۱۹۸۵) همبستگی دارد (به نقل از گروسی، ۱۳۸۰).

شایق، حسین آزاد و بهرامی (۱۳۸۸) در پژوهش با عنوان بررسی اعتیاد به اینترنت و رابطه آن با ویژگیهای شخصیتی در نوجوانان تهران، با بررسی نمونه ای ۳۶۱ نفری از نوجوانان دبیرستانی شهرستان تهران، به این نتیجه رسیده اند که ارتباط معنی داری میان روان نژند گرایی و اعتیاد به اینترنت در نوجوانان دختر وجود دارد. ارتباط معنی دار بین دلپذیری و باوجدان بودن و اعتیاد به اینترنت را نیز در نوجوانان پسر بدست آورده اند.

کیمبرلی یانگ^۱ و رابرت راجر^۲ (۱۹۹۸)، در پژوهشی با عنوان اعتیاد اینترنتی و صفات شخصیتی مرتبط و رشد و تحول آن، با بررسی صفات شخصیتی ۲۵۹ نفر معتاد اینترنتی، به این نتیجه رسیدند که این معتادان، اعتماد بنفس بالا، حساسیت و واکنش عاطفی بالا و ترصد بالا و در مقابل خودافشایی پایین داشته و همنوایی کمتری داشته اند.

اچ. ام. نیتیا و شیلا جولوس^۳ (۲۰۰۵)، پژوهشی با عنوان تأثیر برون گرایی، روان نژندی مفهوم خود بر استفاده از اینترنت در هند انجام دادند. هدف از این مطالعه بررسی تأثیر ساختار شخصیت افراد، برون گرایی، روان نژند گرایی و مفهوم خود بر استفاده از اینترنت بوده است. طرح تحقیق اکتشافی و ابزار مورد استفاده شامل: پرسشنامه شخصیت آیزنگ و پرسشنامه ی مفهوم خود محسین^۴ و اندازه نمونه ۲۰۰ نفر بوده. در این مطالعه استفاده کنندگان از اینترنت به عنوان استفاده کنندگان پرکار و کم کار بر پایه ساعات سپری شده مطالعه شدند. در حالی که هیچ تفاوت قابل توجه بین این دو گروه در برون گرایی و روان نژند گرایی مشاهده نشد، استفاده کنندگان امتیاز بالایی در مفهوم خود کسب کردند.

اف. کاو و ل. سو^۵ (۲۰۰۶)، پژوهشی تحت عنوان شیوع اعتیاد به اینترنت در بین نوجوانان چینی و بررسی شیوع و ویژگیهای روانشناختی در ارتباط با اعتیاد به اینترنت انجام دادند. میانگین سنی ۱۹-۱۵ سال بود بر اساس استاندارد YDQ اصلاح شده، ۶۴ دانش آموز به عنوان اعتیاد به اینترنت و ۶۴ نفر تحت عنوان افراد نرمال تشخیص داده شدند. نتایج بدست آمده، از این پژوهش نشان می دهد که میزان استفاده از اینترنت ۸۸٪ بود که میزان وقوع اعتیاد ۲/۴٪ گزارش شد. گروه معتاد به اینترنت امتیازات بالایی در مقیاس روان نژند گرایی و سایکوتیسم داشتند. این گروه در مقیاس کنترل نسبت به زمان، ارزش زمان و وقت و کارایی وقت امتیاز کمتری بدست آوردند. در مقایسه با گروه کنترل، گروه دارای اعتیاد، امتیازات بالایی در مورد علائم احساس، مسایل مقابله ای، بیش فعالی، مشکلات کلی و رفتارهای اجتماعی کسب کردند. این مطالعه نشان داد که اعتیاد به اینترنت در بین نوجوانان چینی بالاست، علاوه بر این افراد ویژگیهای روانشناختی مختلفی در مقایسه با سایر افراد نشان می دهند.

فایده عملی پژوهش حاضر آنست که می تواند به پیشگیری و نیز مداخله در خصوص اعتیاد به

1. Kimberly S. Young
2. Robert C. Rodgers
3. H.m. Nithga and sheela Julius
4. Mohsin
5. Coa & Su

اینترنت، متناسب با ویژگیهای شخصیتی افراد منجر گردد. چنانچه ثابت شود که بین اعتیاد به اینترنت و عامل های شخصیتی رابطه وجود دارد، می توان به منظور پیشگیری از اعتیاد در افراد مستعد (افرادی که دارای ویژگی های روان شناختی آماده ای برای اعتیاد به اینترنت هستند) را تشویق به شرکت در جلسات مشاوره نموده و ضمن ایجاد بینش نسبت به چنین آمادگی شخصیتی و روانی آنها را با پدیده اعتیاد به اینترنت و زیان های آن آگاه ساخته و توصیه هایی مبنی بر استفاده محدود از اینترنت به آنها داشت. به هر حال هدف اصلی این پژوهش پاسخ به این سوال می باشد که سهم پنج عامل شخصیتی نئو^۱ در تبیین اعتیاد به اینترنت در نوجوانان چقدر است؟

سوال تحقیق

سهم هر یک از مولفه های شخصیت دانش آموزان در تبیین میزان اعتیاد آنها به اینترنت چقدر است؟

فرضیه های تحقیق

- ۱- بین عامل برون گرایی با وابستگی به اینترنت رابطه معنی داری وجود دارد.
- ۲- بین عامل روان نژند گرایی با وابستگی به اینترنت رابطه معنی داری وجود دارد.
- ۳- بین عامل با وجدان بودن با وابستگی به اینترنت رابطه معنی داری وجود دارد.
- ۴- بین عامل انعطاف پذیری با وابستگی به اینترنت رابطه معنی داری وجود دارد.
- ۵- بین عامل دلدپذیری با وابستگی به اینترنت رابطه معنی داری وجود دارد.

روش پژوهش

جامعه آماری و حجم نمونه

جامعه آماری پژوهش حاضر که شامل ۸۷۶۳۲ نفر از کلیه نوجوانان دبیرستانی شهر تبریز در سال ۹۰ بود، ۳۸۴ نفر بر اساس جدول مورگان به روش نمونه گیری تصادفی چند مرحله ای در بین ۱۲ مدرسه از دو ناحیه شهر تبریز و از هر مدرسه یک کلاس و از هر کلاس تعدادی از دانش آموزان به صورت تصادفی به عنوان نمونه آماری انتخاب گردیدند.

ابزارهای پژوهش: در پژوهش حاضر از پرسشنامه شخصیتی نئو فرم کوتاه^۲ و پرسشنامه اعتیاد اینترنتی یانگ استفاده شده است.

آزمون اعتیاد اینترنتی یانگ: پرسشنامه استاندارد شده اعتیاد اینترنتی که توسط کیمبرلی یانگ در سال ۱۹۹۸ ساخته شده است. این پرسشنامه شامل ۲۰ آیتم در مقیاس ۵ درجهای لیکرت از نمره صفر (هرگز) تا نمره پنج (همیشه) در بین دانش آموزان سنجیده شد. وضعیت کاربران براساس امتیاز ۲۰ تا ۳۹ (کاربر طبیعی)، ۴۰ تا ۶۹ (اعتیاد خفیف) و ۷۰ تا ۱۰۰ (اعتیاد شدید) به اینترنت مشخص می شود. در تحقیق علوی و همکاران (۱۳۸۸) با عنوان ویژگی های روان سنجی آزمون اعتیاد به اینترنت یانگ

1. Neo

2. NEO-FFI

در دانشجویان، ضریب آلفای کرونباخ برای کل پرسشنامه برابر با $0/88$ محاسبه شد که برای عوامل پنجگانه به ترتیب $\alpha=0/81$ ، $\alpha=0/73$ ، $\alpha=0/75$ ، $\alpha=0/74$ و $\alpha=0/62$ بود. برای تعیین اعتبار درونی پرسشنامه از روش تصنیف استفاده شد. در این روش با استفاده از نمرات زوج و فرد کردن سوالات و همچنین محاسبه ضریب همبستگی، $0/72$ بدست آمد ($P < 0/01$). برای تعیین اعتبار بیرونی از روش بازآزمایی استفاده شد و ضریب همبستگی $0/82$ محاسبه شد ($P < 0/01$). در تحقیق حاضر نیز محقق همسانی درونی تست را با استفاده از آلفای کرونباخ محاسبه کرد که برابر $\alpha=0/92$ گردید که نشان دهنده همسانی بالای تست می باشد در زیر جدول مربوطه و توضیحات آن ارائه می گردد و در این پژوهش پایایی مربوط به اعتیاد اینترنتی توسط محقق $0/92$ محاسبه شده است.

آزمون پنج عامل شخصیتی:

در این پژوهش از پرسشنامه شخصیتی فرم کوتاه نئو^۱ استفاده شد این تست در سال ۱۹۸۵ توسط پائول تی کوستا و روبرت آر. مک کری^۲ (۱۹۹۲) تهیه شده بود. که یک پرسشنامه ۶۰ سوالی است و برای ارزیابی ۵ عامل اصلی شخصیت (روان نژند گرایی، برون گرایی، خوشایندی، انعطاف پذیری و باوجدان بودن) به کار می رود.

برای ارزیابی اعتبار ملاکی پرسشنامه شخصیتی نئوفر^۳ کوتاه^۳ از همبستگی بین دو فرم گزارش شخصی (فرم S) و ارزیابی مشاهده گر (فرم R) استفاده شده است. که میزان همبستگی در پنج عامل اصلی و ۳۰ رویه است. در بین عوامل اصلی حداکثر همبستگی به میزان $0/66$ در عامل برونگرایی (E) و حداقل آن به میزان $0/45$ در عامل دلپذیر بودن (A) است. در بین رویه ها حداکثر همبستگی به میزان $0/70$ در رویه اعتماد و حداقل آن به میزان $0/29$ در رویه های انعطاف پذیر در احساسها و دلرحم بودن دیده می شود (گروسی فرشی، ۱۳۸۰).

برای ارزیابی پایایی پرسشنامه شخصیتی نئوفر^۴ شارون و همکارانش ضریب پایایی $0/86$ برای روان رنجور خوئی (نوروتیسم) و $0/77$ برای برونگرایی، $0/73$ برای انعطاف پذیری، $0/86$ برای دلپذیر بودن و $0/81$ برای باوجدان بودن را گزارش کرده اند آلفای کرونباخ توسط واین و همکارانش بدین ترتیب است: $A=0/89$ ، $C=0/60$ ، $N=0/74$ ، $O=0/76$ در ایران ضریب پایایی بدست آمده برای C. A. O. E. N به ترتیب $0/83$ ، $0/75$ ، $0/80$ ، $0/79$ ، $0/79$ بوده است (سلطانی، فولادوند و فتحی آشتیانی، ۱۳۸۸)، و در این پژوهش پایایی مربوط به هر یک از پنج عامل شخصیتی بدین صورت محاسبه گردید: روان نژندی ($0/74$) - برون گرایی ($0/7$) - انعطاف پذیری ($0/68$) - دلپذیر بودن ($0/61$) و باوجدان بودن ($0/77$).

یافته های پژوهش

برای بررسی فرضیه های پژوهش حاضر از همبستگی پیرسون و رگرسیون چند گانه استفاده شد.

1. NEO-FFI
2. Mc Care, Robert, Costa, P.T
3. NEO - FFI
4. NEO - FFI

جدول ۱. آماره های توصیفی (فراوانی ها، میانگینها، انحراف استاندارد، ...) متغیرهای عامل های شخصیتی و اعتیاد به اینترنت

متغیر	تعداد	میانگین	انحراف استاندارد	ضریب کجی	حداقل	حداکثر
روان نژند گرایی	۳۸۴	۴۸/۵۸	۱۶/۴۹	۰/۱۵۰	۲/۰۸	۹۳/۷۵
برون گرایی	۳۸۴	۶۰/۷۹	۱۰/۳۱	-۰/۲۹۹	۲۷/۰۸	۸۵/۴۲
انعطاف پذیری	۳۸۴	۵۸/۷۶	۱۰/۶۷	۰/۲۴۷	۲۷/۰۸	۸۹/۵۸
دلپذیر بودن	۳۸۴	۶۲/۹۳	۱۱/۸۳	-۰/۲۶۹	۲۰/۸۳	۹۳/۷۵
با وجدان بودن	۳۸۴	۶۹/۹۴	۱۴/۱۳	-۰/۳۶۹	۲۷/۰۸	۱۰۰
اعتیاد به اینترنت	۳۸۴	۲۲/۳۱	۱۹/۶۶	۱/۰۷۷	۰	۱۰۰

با توجه به اطلاعات جدول شماره (۱) ملاحظه می گردد که با وجدان بودن از مؤلفه های پنج گانه شخصیتی با (۶۹/۹۴) بیشترین ویژگی و روان نژندی با (۴۸/۵۸) کمترین ویژگی شخصیتی را دارند.

جدول ۲. ماتریس همبستگی بین پنج عامل شخصیتی با اعتیاد به اینترنت

اعتیاد به اینترنت	متغیر
$r = -0/053$ $p = 0/301$ $n = 384$	برون گرایی
$r = 0/149$ $p = 0/004$ $n = 384$	روان نژند گرایی
$r = 0/099$ $p = 0/053$ $n = 384$	انعطاف پذیری
$r = -0/21$ $p = 0/000$ $n = 384$	دلپذیر بودن

مطابق اطلاعات جدول شماره (۲) ملاحظه می شود از بین پنج عامل شخصیتی فقط بین عامل روان نژند گرایی با اعتیاد به اینترنت رابطه مثبت معنی دار وجود دارد و عامل های برون گرایی، با وجدان بودن و دلپذیر

جدول ۳. تحلیل واریانس رگرسیون چندمتغیری گام به گام برای پیش بینی متغیر ملاک

مدل	مجموع مجذورات	درجه آزادی	میانگین مجذورات	آزمون F	سطح معنی داری
۱- رگرسیون	۶۰۹/۹۷	۱	۶۰۹/۹۷	۱۶/۱۵	۰/۰۰۰۱
باقیمانده	۱۴۲۱۲۶/۳	۳۸۲	۳۷۲/۰۵		
مجموع	۱۴۸۱۳۶/۳	۳۸۳			
۲- رگرسیون	۸۲۰۷/۷۹	۲	۴۱۰۳/۸۹	۱۱/۱۷	۰/۰۰۰۱
باقیمانده	۱۳۹۹۲۸/۵	۳۸۱	۳۶۷/۲۶		
مجموع	۱۴۸۱۳۶/۳	۳۸۳			

بودن رابطه منفی معنی دار دارند و عامل انعطاف پذیری رابطه معنی داری با اعتیاد به اینترنت ندارد.

جدول ۴. نتایج تحلیل رگرسیون گام به گام جهت پیش بینی متغیر ملاک (اعتیاد به اینترنت) بر اساس متغیر پیش بینی کننده (ویژگی های شخصیتی)

مدل	ضریب همبستگی R	ضریب تبیین R ^۲	ضریب تبیین تعدیل شده ΔR^2	خطای استاندارد (S.E)
۱- دلپذیر بودن	۰/۲۰۱	۰/۰۴۱	۰/۰۳۸	۱۹/۲۸۸۸۲
۲- باوجدان بودن	۰/۲۳۵	۰/۰۵۵	۰/۰۴۰	۱۹/۱۶۴۲۰

جدول ۵. ضرایب رگرسیون برای پیش بینی متغیر ملاک

متغیر	b	بنای استاندارد	t	p
دلپذیر بودن	-۰/۲۶۷	-۰/۱۶۰	-۳/۰۵۳	۰/۰۰۲
باوجدان بودن	-۰/۱۷۹	-۰/۱۲۹	-۰۲/۴۴۶	۰/۰۱۵

جهت تبیین اعتیاد اینترنتی از روی پنج عامل شخصیتی طبق آزمون رگرسیون چند گانه انجام شده و بر اساس اطلاعات جدول (۴) ملاحظه می گردد که عامل شخصیتی دلپذیر بودن در گام اول و عامل با وجدان بودن در گام دوم در مجموع به میزان $R^2 = ۰/۰۵۵$ میزان اعتیاد اینترنتی را تبیین می کنند و مطابق اطلاعات جدول شماره (۳) مقدار $F = ۱۱/۱۷۴$ و $p < ۰/۰۰۱$ که نشان دهنده یکطرفه بودن جهت رابطه بین متغیرها می باشد. همچنین طبق اطلاعات جدول شماره (۵) ضرایب استاندارد نشان می دهد که بالاترین ضریب بتا متعلق به عامل دلپذیر بودن است که رابطه منفی با اعتیاد به اینترنت دارد ($\beta = -۰/۱۶۰$) در سطح $P < ۰/۰۰۱$ و سپس عامل باوجدان بودن که رابطه منفی ($\beta = -۰/۱۲۹$) در سطح $P < ۰/۰۰۲$ دارد.

بحث و نتیجه گیری

نخستین یافته پژوهش حاضر نشان داد که بین برون گرایی با اعتیاد به اینترنت رابطه منفی وجود دارد اگر چه این رابطه از لحاظ آماری معنادار نبود اما یک همبستگی منفی را نشان داد. بنابراین به نظر می رسد که درون گرایی همبستگی بالاتری با اعتیاد در اینترنت داشته باشد. این یافته پژوهش حاضر با تحقیقات نیتیا و جولوس (۲۰۰۵) همسو است تبیین احتمالی آن می تواند به ویژگی های افراد برون گرا مرتبط باشد. افراد برون گرا دارای رفتاری گرم و دوستانه، مردم دوستی، جسورانه، فعال بودن، در جست و جوی تهیج و دارای هیجان های مثبت می باشند. این ویژگی ها به خوبی نشان می دهند که چرا رابطه برون گرایی با اعتیاد به اینترنت منفی است بنظر می رسد که درون گراها. به دلیل عدم علاقه زیاد به زندگی جمعی و ترجیح تنهایی بیشتر آماده گرایش به اعتیاد به اینترنت باشند تا برون گراها صرف وقت زیاد با اینترنت لازم اش دوری از روابط انسانی می باشد که با ویژگی های افراد برون گرا منطبق نیست.

دومین یافته پژوهش حاضر آشکار ساخت که بین عامل روان نژند گرایی با اعتیاد به اینترنت رابطه مثبت و معنی دار وجود دارد. یعنی با افزایش روان نژند گرایی در فرد احتمال گرایش به سوی اعتیاد به

اینترنت افزایش می یابد. این یافته پژوهش حاضر با تحقیقات نیتا و جولوس (۲۰۰۵) ناهمسو است و دو تحقیق صورت گرفته قبلی (اف. کااو و ل. سو، ۲۰۰۶ و شایق، آزاد، بهرامی، ۱۳۸۸) همسو می باشد. به نظر می رسد افراد روان نژندگرا شناختی غیرسازشی دارند که احتمال گرایش آنها را به اینترنت افزایش می دهد. در واقع تحریف های شناختی در باره خود از ویژگی های افراد روان نژند است. افکار مربوط به خود با سبک شناختی تفکری فرد هدایت می شود و کسی که فکر زیادی درباره اینترنت می کند، اعتیادی شدیدتر و طولانی تر خواهد داشت. از جمله تحریف های شناختی دیگر درباره خود شامل تردید به خود، خود شایستگی پایین و خود تأییدی ضعیف است و بدین جهت فرد سعی می کند با دسترسی به اینترنت پاسخ های مثبت تر و با تهدید کمتری از دیگران دریافت نماید. افکار مربوط به دنیا در زمینه یک پاسخ همه یا هیچ در مورد اینترنت است که در آن فرد فکر می کند تنها دوست او اینترنت است و بنابراین با آن بودن همه چیز به همراه خواهد داشت در حالی که بدون آن هیچ کس او را دوست نخواهد داشت (امیدوار و صارمی، ۱۳۸۱).

به نظر دیویس^۱ (۲۰۰۱ a) شناخت غیرسازشی، به عنوان علت کافی ابتدایی نشانگان اختلال اینترنت در نظر گرفته می شود. از طرف دیگر آسیب شناسی روانی مثلاً افسردگی، اضطراب اجتماعی، اعتیاد به مواد و مانند آن علل لازم پایانی اختلال هستند، بدین معنی که آسیب های روان شناختی باید وجود داشته باشد تا نشانگان اعتیاد به اینترنت رخ دهد و توجه داشته باشیم که این آسیب های روان شناختی به خودی خود منجر به اعتیاد به اینترنت نمی شود، اما برای آن لازم است. بنابراین استفاده مرضی ویژه از اینترنت^۲، استفاده بیش از اندازه و سوء استفاده از اینترنت است و نتیجه آسیب های روانی قبلی فرد می باشد که در اثر تقویت هایی که فرد از اینترنت دریافت میکند و در او باقی می ماند وابسته به اینترنت گردد. اما استفاده مرضی عمومی از اینترنت^۳ کاملاً متفاوت است و عامل اصلی آن بافت اجتماعی فرد است.

از سوی دیگر افراد روان نژندگرا یا افرادی که در عامل روان نژندگرایی نمره بالا می گیرند دارای عواطف منفی بالایی هستند آنان گرایش به افسردگی، اضطراب، احساس ناایمنی، احساس تنهایی و عدم داشتن کنترل بر محیط و نداشتن شبکه حمایت اجتماعی دارند که این ویژگی ها بستر گرایش به اینترنت را در آنها فراهم می سازد. چرا که از طریق اینترنت احساس تنهایی و نداشتن کنترل بر محیط و عدم وجود شبکه حمایتی را کاهش می دهند (امیدوار و صارمی، ۱۳۸۱).

یکی از تنبیهات احتمالی دیگر به باورهای تحریف شده فرد درباره اینترنت و خود برمی گردد. باورهایی همچون این موضوع که فرد فقط در اینترنت قدرت کنترل دارد، فقط در آنجا برای خود کسی است و فقط در آنجا قابل احترام است و مانند آن، افکار شناختی مشکل زا در زمینه «خود» آن تنذ هستند. ثانیاً بیان کیفی کاربری اینترنت بستگی به شبکه حمایتی اجتماعی فرد دارد، اگر تمام عوامل در فرد وجود داشته باشد و حمایت اجتماعی نشود، احتمال دارد به سوی اعتیاد اینترنت عمومی گرایش پیدا نکند که با رفتارهای جلب توجه اجتماعی، غیرشخصی و غفلت کاری مشخص می شود. اما اگر

1. Davis

2. Specific Phatological Internet Use

3. General Pathological Internet use

حمایت اجتماعی داشته باشد اعتیاد به اینترنت ویژه در او ایجاد خواهد شد که فقط در بخش ویژه ای از تکنولوژی است مانند بازی یا هرزه نگاری جنسی. از دیدگاه رفتاری-شناختی نشانه های اختلال شامل افکار وسواسی درباره اینترنت، کنترل تکانه ضعیف، ناتوانی در متوقف کردن استفاده از اینترنت و مهم تر از همه این باور است که اینترنت تنها دوست فرد است. علاوه بر این در موقعی که تماس برقرار نیست به فکر اینترنت بودن، اشتغال فکری برای تماس گرفتن در آینده و صرف مخارج زیاد درباره اینترنت و کارهای مربوط به آن نیز نشانه های دیگر این اختلال هستند. مشکل عمده دیگر جدا کردن فرد از دوستان خود به نفع دوستان اینترنتی است و در نهایت نوعی احساس گناه، درباره استفاده از اینترنت و دروغ گفتن به دوستان درباره وقت صرف شده و به صورت سری نگهداشتن آن نشانه های دیگر این اختلال هستند (امیدوار و صارمی، ۱۳۸۱).

سومین یافته پژوهش حاضر آشکار ساخت که بین عامل انعطاف پذیری با اعتیاد به اینترنت رابطه معنی داری وجود ندارد. بنظر می رسد که افراد با ویژگی های انعطاف پذیری نسبت به کشف جهان بیرونی و واقعی گرایش دارند تا کشف جهان مجازی، در نتیجه این افراد گرایش به اعتیاد به اینترنت ندارند. چهارمین یافته پژوهش حاضر آشکار ساخت که بین با وجدان بودن با اعتیاد به اینترنت رابطه منفی و معنی دار وجود دارد. یعنی با افزایش با وجدان بودن، در فرد احتمال گرایش به سوی اعتیاد به اینترنت کاهش می یابد. این یافته پژوهش حاضر با تحقیقات انجام شده قبلی (۱۳۸۸) (شایق، آزاد و بهرامی، ۱۳۸۸) ناهمسو است، بطوریکه این یافته حاکی از آن بود که بین با وجدان بودن و اعتیاد به اینترنت ارتباط وجود دارد. با وجدان بودن شامل مهارت‌ها تحت نسخه های تجویز شده از سوی جامعه می باشد که سبب تسهیل رفتارهای معطوف به هدف و وظایف فرد می گردد. این بُعد بر اراده و قابلیت اطمینان تاکید می کند و شامل ویژگیهایی مثل دقیق بودن، مسئولیت پذیری و برنامه ریزی، سخت کوشی و جهت گیری به سوی پیشرفت و پشتکار است. این ویژگیها به افراد کمک می کند که چالش های زندگی را قابل کنترل و فرصتی برای یادگیری بدانند و به جای گریز و اجتناب از مسائل و مشکلات به مقابله هدفمند با آنها بپردازند. مسلماً افرادی که دارای ویژگی هایی چون دقیق بودن، برنامه ریزی داشتن، سخت کوشی و تلاش برای پیشرفت هستند نمی توانند ساعات طولانی و بدون هدف پای اینترنت بنشینند و وقت خود را اتلاف کنند که توجیه کننده رابطه منفی بین با وجدان بودن با اعتیاد به اینترنت می باشد.

پژوهش حاضر مؤید آن بود که از بین متغیرهای شخصیتی، بین دلپذیر بودن و با وجدان بودن با اعتیاد به اینترنت رابطه منفی و معنی دار وجود دارد. این یافته پژوهش حاضر با تحقیقات انجام گرفته قبلی (شایق، آزاد و بهرامی، ۱۳۸۸) ناهمسو است. ویژگی های فرد دلپذیر مثل خوش قلبی، دلسوزی، ساده دلی و مودب بودن، مانع گرایش به سوی اعتیاد به اینترنت می شود. زیرا افراد دلپذیر علاقه به همکاری و اهداف اجتماعی دارند و روابط صمیمانه با دیگران دارند و این در حالی است که استفاده از اینترنت آنها را از دیگران دور ساخته و مانع برقراری روابط نزدیک و صمیمانه با دیگران می شود و بنابراین چنین افرادی علاقه به استفاده طولانی مدت از اینترنت را ندارند و ترجیح می دهند که به اهداف اجتماعی خود برسند. صفات مربوط به عامل با وجدان بودن شامل مهارت‌ها تحت نسخه های تجویز شده از سوی جامعه می باشد که سبب تسهیل رفتارهای معطوف به هدف و وظایف فرد می گردد. این بُعد بر

اراده و قابلیت اطمینان تاکید می کند و شامل ویژگیهایی مثل دقیق بودن، مسئولیت پذیری و برنامه ریزی، سخت کوشی و جهت گیری به سوی پیشرفت و پشتکار است. این ویژگیها به افراد کمک می کند که چالش های زندگی را قابل کنترل و فرصتی برای یادگیری بدانند و به جای گریز و اجتناب از مسائل و مشکلات به مقابله هدفمند با آنها پردازند. مسلماً افرادی که دارای چنین ویژگی هایی هستند، نمی توانند ساعات طولانی و بدون هدف پای اینترنت بنشینند و وقت خود را اتلاف کنند و طبیعتاً رابطه منفی بین عامل با وجدان بودن با اعتیاد به اینترنت وجود دارد.

پنجمین یافته پژوهش حاضر آشکار ساخت که بین دلپذیر بودن با اعتیاد به اینترنت رابطه منفی و معنی دار وجود دارد یعنی با افزایش دلپذیر بودن، در فرد احتمال گرایش به سوی اینترنت کاهش می یابد. این یافته پژوهش حاضر با تحقیقات شایق، حسین آزاد و بهرامی (۱۳۸۸) ناهمسو است. خوش قلب، دلسوز، ساده دل و مودب، از ویژگیهای عامل دلپذیر بودن یا خوشایندی است. همینطور خوشایندی با مفهوم علاقه اجتماعی آلفرد آدلر همبستگی دارد. او مفهوم علاقه اجتماعی را بصورت استعداد فطری فرد برای همکاری کردن با دیگران جهت رسیدن به هدفهای شخصی و اجتماعی می داند. بنابراین از آنجا که استفاده طولانی از اینترنت با این ویژگی ها همخوانی ندارد طبیعی است که رابطه منفی با اعتیاد به اینترنت داشته باشد.

نتایج نشان داد که یافته های این پژوهش باید با توجه به محدودیت های آن مورد توجه قرار گیرد. محدودیت اول، ماهیت همبستگی مطالعه حاضر نتیجه گیری علی در مورد یافته های آن را دشوار می سازد. محدودیت دوم، استفاده از ابزارهای خودسنجی در پژوهش حاضر است. محدودیت سوم، اجرای آن بر روی گروه نوجوانان دبیرستانی میباشد. با توجه به این محدودیت ها پژوهش های آتی می توانند با بررسی نقش پنج عامل شخصیتی در اعتیاد به اینترنت با استفاده از روش هایی مانند مدل معادلات ساختاری به روشن شدن نقش علی این متغیرها در ایجاد و تداوم اعتیاد به اینترنت کمک کنند. همچنین اجرای مشابه این پژوهش بر روی گروه های تحولی دیگر مانند جوانان و کودکان و مقایسه نتایج آنها با یافته های پژوهش حاضر می تواند مفید فایده قرار گیرد.

منابع

- امیدوار، احمد و صارمی، علی اکبر. (۱۳۸۱)، «توصیف، سبب شناسی، پیشگیری، درمان و مقیاس های سنجش اختلال اعتیاد به اینترنت». مشهد: تمرین.
- امیدوار، احمد و صارمی، علی اکبر. (۱۳۸۱)، «اعتیاد به اینترنت». مشهد: تمرین.
- امیدوار، احمد و صارمی، علی اکبر. (۱۳۸۱)، «توصیف، سبب شناسی، پیشگیری، درمان و مقیاس های سنجش اختلال اعتیاد به اینترنت»، مشهد: تمرین.
- پروین، لارنس ا. و پی. جان اولیور. (۱۳۸۱)، «شخصیت (نظریه و پژوهش)»، ترجمه: محمد جعفر جوادی و پروین کدیور، تهران: آئیژ.
- حاحیلی، محمود. (۱۳۸۳)، «جوانان و جامعه اطلاعاتی»، ماهنامه موعود، شماره ۹۴.
- سلطانی، مهري؛ فولادوند، خدیجه و فتحی آشتیانی، علی. (۱۳۸۸)، «رابطه هویت و هیجان خواهی با اعتیاد اینترنتی»، مجله علوم رفتاری، دوره ۴، شماره ۳.
- شایق سمیه، آزاد حسین، بهرامی هادی. (۱۳۸۸)، «بررسی اعتیاد به اینترنت و رابطه آن با ویژگی های شخصیتی در نوجوانان تهران»، مجله علمی پژوهشی اصول بهداشت روانی؛ شماره ۲، پیاپی ۴۲، صفحه ۱۴۹-۱۵۸.
- شولتز، دو آن و شولتز، سیدنی ال. (۱۳۸۸)، «نظریه های شخصیت». ترجمه: یحیی سید محمدی، تهران: ویرایش.
- علوی، سلمان؛ اسلامی، مهدی؛ مرآئی، محمدرضا؛ نجفی، مصطفی؛ جنتی فرد، فرشته و رضاپور، حسین. (۱۳۸۸)، «ویژگی های روان سنجی آزمون اعتیاد به اینترنت یانگ در دانشجویان»، مجله علوم رفتاری دوره ۴ شماره ۳.
- گروسی فرشی، میر تقی. (۱۳۸۰)، «رویکردهای نوین در ارزیابی شخصیت. (کاربرد تحلیل عاملی در مطالعات شخصیت)»، نشر جامعه پژوه، تبریز: دانیال.

- Brenner, V. (1996). An initial report on the online assessment of Internet addiction: The First days of the Internet usage survey. [Online] Available.
- Cao, F & Su, L. (2006). Internet addiction among Chinese adolescents: Prevalence and psychological features. Department of psychiatry, The second Xiangya Hospital, china Accepted for publication 26 September.
- Davis, S., Smith, B. Rodrigue, K., & Pulvers, K. (1999). An examination of internet usage on two college composes. College Student Journal, 33, 257-260.
- Davis, R. A. (1999). A cognitive- behavioral model for pathological Internet use (PIU). Catalyst. [http://vitoriapoint. Com/PIU.htm](http://vitoriapoint.Com/PIU.htm).
- Davis, R. A. (2001 a). Cognitive- behavioral model of pathological internet use. Computers in Human Behavior, 17, 187-195.
- Egger, O., & Rauterberg, M. (1996). Internet addiction disorder.[Online]. Available: <http://www.ifap.bepr>
- Eysenk, H. (1978). Sex, violence, and the media. London: Maurice- Temple-Smith.

- Goldberg, L.R (1992). The development of marks for the big five factor structure. *Psychological Assessment*, A: 26-42.
- Grohol. J. (1999). »Internet Addiction Guide«. <http://Psychcentral.com/netaddiction/>.
- Griffiths, M.D., & Dancaster, I. (1995). »The effect of type A personality on Psychological arousal while playing computer games«. *Addictive Behaviors*, 20(4), 543-548.
- Lin, S. S. J., & Tsai, C. C. (1999). »Internet addiction among high schoolers in Taiwan«. Paper presented at the annual convention of American Psychological Association, Boston, MA.
- Lin, S.S.J. & Tsai, C.C., (2002). An analysis of attitudes toward computer networks and internet addiction. Paper presented at the 106th annual convention of the American Psychological Association, Boston, MA.
- Mc Crae, R. R. & Costa, P. T. Jr. & Bush, C. M. (1986). Evaluating comprehensiveness in personality systems: The California Q-set and the five-factor model. *Journal of personality*, 54, 2.
- Mc Crae, R. R. & costa, P.T. Jr. (1992). Discriminate validity of NEOPI-R facet scales. *Educational and Psychological Measurement*, 52.
- Nithya, H.M, Sheela, J. (2005). Extroversion, neuroticism and self- concept: their impact on internet users in India. Department of Psychology, Women's Christian College,
- Sue, D., & Sue, S. (1994). *Understanding abnormal behavior*. Boston: Houghton Mifflin.
- Suls, J, Green, P, & Hillis. S. (1998). Emotional reactivity to everyday problems, affective inertia, and neuroticism. *Personality and Social Psychology Bulletin*, 24, 127-130.
- Wickert, R. J. Hittner, J. B. Jamie L. H. & Jennifer A. H. (2002). Relationships among Internet use, personality, and social support. *Computers in Human Behavior*, 18(4), 437-451.
- Young, K. S. & Rodgers, R. C. (1998). *Internet Addiction: Personality Traits Associated with Its Development*. Eastern psychological association.
- Young, K. S. (1999). *Internet Addiction: Symptoms, Evaluation and Treatment*«, in L. Vande Creek & Jackson (eds). *Innovations in Clinical Practice: A source Book*, 17, 19-31.
- Young, K.S. (1996b). Psychology of computer use: XL. Addictive use of the internet: A case study that breaks the stereotype. *Psychological Reports*, 79, 899-902.

The Relationship between Teenagers' Personality Traits with Their Internet Dependence

* Z. Khanjani

** S. Akbari

Abstract

In order to study this case, among high school students in five districts of Tabriz, 384 were randomly selected. In order to collect data, personality neo-Short Form (NEO - FFI) and Young Internet addiction were to be used. The results of test showed that among five factors personality. There is a positive and significant relation between flexibility and mental Neuroticism with internet addiction and also there is a negative relation among being conscientious, pleasant and extroversion. The regression results also showed that there is no connection between mental Neuroticism, extroversion, and flexibility with the Internet Addiction.

Keywords: Internet addiction, personality, Teenagers

* Faculty member, Tabriz Branch , Islamic Azad University, Tabriz, Iran

** M.A Student, Tabriz Branch , Islamic Azad University, Tabriz, Iran